

ROMÂNIA

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

PLENUL

HOTĂRÂRE nr. 692

din 07 iunie 2016

Cu raportul nr.1385/IJ/325/DIP/12931/ST/2016, Inspecția judiciară a înaintat Plenului Consiliului Superior al Magistraturii sesizarea formulată de Iancu Traian Laurențiu – procuror stagiar la Parchetul de pe lângă Judecătoria Galați, cu privire la încălcarea independenței și reputației sale profesionale prin acțiunile doamnelor E C M , prim procuror la Parchetul de pe lângă Judecătoria Galați și M C E , prim procuror adjunct la Parchetul de pe lângă Judecătoria Galați.

În motivarea sesizării, procurorul Iancu Traian Laurențiu a precizat că, fiind desemnat să participe la judecarea cauzei nr. : _____ aflată pe rolul Judecătoriei G - - cu termen de judecată la data de 10 februarie 2016, după studierea dosarului de urmărire penală și a dosarului de instanță, a apreciat că se impune schimbarea încadrării juridice reținută în rechizitoriu în sarcina celor șapte inculpați trimiși în judecată, redactând în acest sens concluzii scrise, pe care, la data de 4 februarie 2016 le-a predat grefierului pentru întocmirea adresei de înaintare și trimiterea la Judecătoria Galați.

Procurorul a menționat că, în opinia sa, i-a fost subminată reputația și independența, prin faptul că până la data de 8 februarie 2016 concluziile scrise nu au fost trimise Judecătoriei Galați și, la aceeași dată, judecătorul cauzei i-a adus la cunoștință că a

fost contactat de prim procurorul adjunct al Parchetului de pe lângă Judecătoria Galați, M. C. M. care a solicitat informații cu privire la cererea sa de schimbare a încadrării juridice, solicitându-i un exemplar al încheierii de ședință din data de 19 noiembrie 2015. Tot cu aceeași ocazie, M. C. prim procuror adjunct, i-ar fi comunicat judecătorului cauzei că atât dumneaei, cât și prim procurorul nu sunt de acord cu concluziile procurorului de ședință.

Se mai arată în sesizare că, la data de 9 februarie 2016, în jurul orelor 12,00, în timp ce se afla la J. G. procurorul Iancu Traian Laurențiu a fost contactat telefonic de către prim procurorul E. C. M., care i-a comunicat că atât dumneaei, cât și prim procurorul adjunct, Mă. C. E. au analizat concluziile sale și nu sunt de acord cu acestea, opinie împărtășită și de procurorul de caz.

Procurorul a precizat, că, în același context, prim procurorul i-a solicitat expres să renunțe la susținerea concluziilor sale. De față la discuție au fost și 2 colegi ai săi. Raportat la această solicitare, procurorul Iancu Traian Laurențiu i-a comunicat prim procurorului că nu va pune alte concluzii în afara celor deja redactate, iar în cazul în care nu se dorește sub nici o formă ca opinia sa să fie prezentată judecătorului, să aibă în vedere desemnarea unui alt procuror care să participe la judecarea cauzei. Totodată, procurorul i-a adus la cunoștință prim procurorului că, în cazul în care nu se va înainta la dosar opinia scrisă, va depune aceste concluzii în timpul ședinței de judecată. Prim procurorul i-a atras atenția ca pe viitor să nu mai procedeze în această modalitate, întrucât concluziile prezentate instanței nu sunt personale.

Se mai arată că la data de 10 februarie 2016, în timpul ședinței de judecată, după apelul dosarului nr. judecătorul i-a atras atenția cu privire la faptul că la dosar au fost depuse concluzii scrise din partea parchetului, în afara celor redactate de procuror, respectiv „punctul de vedere al conducerii parchetului cu privire la cererea procurorului de ședință de schimbare a încadrării juridice”, semnat de prim procurorul Parchetului de pe lângă Judecătoria Galați, acesta fiind în dezacord cu opinia procurorului de ședință.

Procurorul a menționat că, având în vedere această „imixtiune”, a solicitat judecătorului să nu țină cont de punctul de vedere al conducerii parchetului, ci de concluziile sale ca procuror de ședință.

Analizând raportul Inspecției judiciare, dar și actele atașate, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii reține următoarele:

Din verificările efectuate de către Inspecția judiciară rezultă următoarea situație de fapt:

Domnul Iancu Traian Laurențiu își desfășoară activitatea la Parchetul de pe lângă Judecătoria Galați, ca procuror stagiar, începând cu data de 1 iulie 2015, în prezent activând în sectorul judiciar.

Una din cauzele în care a fost desemnat să participe a fost cea înregistrată la J. _____ : G. _____ sub nr. _____, având ca obiect infracțiuni de ultraj contra bunelor moravuri și tulburarea liniștii publice, loviri sau alte violențe, violare de domiciliu, distrugere, vătămare corporală din culpă și încăierare, săvârșite de un număr de _____

După studierea dosarului, cu termen de judecată la data de 10 februarie 2016, procurorul Iancu Traian Laurențiu a apreciat că, pentru justa soluționare a cauzei, se impune schimbarea încadrării juridice a faptelor reținute în rechizitoriu în sarcina celor șapte inculpați trimiși în judecată, motiv pentru care a redactat, în acest sens, concluzii scrise, pe care le-a predat la data de 4 februarie 2016 grefierului desemnat să-și desfășoare activitatea în sectorul judiciar în vederea întocmirii adresei de înaintare, și, pe cale de consecință, trimiterii lor la Judecătoria Galați, pentru termenul de judecată din data de 10 februarie 2016.

La data de 8 februarie 2016, prim procurorul E. _____ C. _____ N. _____ prezentându-i se corespondența, a luat la cunoștință de conținutul concluziilor scrise formulate de procurorul Iancu Traian Laurențiu, în care, printre altele, se solicita schimbarea încadrării juridice din infracțiunea de vătămare corporală din culpă în infracțiunea de tentativă de omor în ceea ce-l privește pe inculpatul I. _____

Conform susținerilor prim procurorului, întrucât acest aspect ar fi atras consecințe juridice importante, referitoare la competența de soluționare a cauzei, a

discutat cu prim procurorul adjunct M_____ C_____ și procurorul care a întocmit rechizitoriul, cu privire la concluziile procurorului de ședință. Din discuțiile purtate ar fi reieșit pe de o parte, că procurorul de ședință nu le-a consultat cu privire la schimbarea încadrării juridice, iar pe de altă parte că acestea nu erau de acord cu concluziile scrise întocmite.

Tot potrivit susținerilor prim procurorului Parchetului de pe lângă Judecătoria Galați, în aceeași zi, l-a contactat telefonic pe procurorul Iancu Traian Laurențiu și i-a comunicat că atât ea, cât și prim procurorul adjunct nu sunt de acord cu concluziile sale, iar procurorul i-a răspuns că nu discută, aceste aspecte, iar dacă nu expediază concluziile la instanță, le va depune personal în ședința de judecată.

În ceea ce privește conținutul convorbirii telefonice, susținerile prim procurorului diferă de cele ale procurorului Iancu Traian Laurențiu care, a menționat că doamna F_____ C_____ M_____ i-a solicitat în mod expres să renunțe la susținerea concluziilor scrise, întrucât atât ea, cât și prim procurorul adjunct M_____ C_____, nu sunt de acord cu acestea.

Astfel, procurorul Iancu Traian Laurențiu a menționat că i-a comunicat prim procurorului pe un ton ferm, dar politicos că nu va pune alte concluzii, în afara celor redactate deja, iar în cazul în care nu se va înainta la dosar opinia scrisă, o va depune în ședința de judecată.

De asemenea, i-a comunicat doamnei prim procuror că dacă nu se dorește ca opinia sa să fie prezentată judecătorului, să aibă în vedere desemnarea unui alt procuror care să participe la judecarea cauzei.

Prim procurorul E. C. M. după ce s-a consultat cu procurorul general adjunct al Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Galați, C. N., a întocmit un punct de vedere separat cu privire la cererea procurorului Iancu Traian Laurențiu, prin care achiesa parțial la schimbarea încadrării juridice a faptelor reținute în rechizitoriu, mai puțin în ceea ce-l privește pe inculpatul L. unde se solicita schimbarea încadrării juridice din infracțiunea de vătămare corporală din culpă, în infracțiunea de tentativă la omor.

Astfel, la data de 9 februarie 2016, în jurul orelor 15,00, concluziile scrise ale procurorului Iancu Traian Laurențiu și „punctul de vedere al conducerii Parchetului de pe lângă Judecătoria Galați” au fost trimise Judecătoriei Galați.

În această situație, la termenul din data de 10 februarie 2016, judecătorul a constatat că au fost depuse actele menționate anterior și a întrebat avocații și procurorul dacă le-au văzut. Procurorul Iancu Traian Laurențiu a precizat că „din păcate” nu a văzut punctul de vedere al conducerii Parchetului de pe lângă Judecătoria Galați și că a fost pus într-o situație ciudată, fapt susținut în ședință de unul dintre avocații inculpaților.

Un alt avocat prezent în sală, referitor la cele întâmplate, respectiv trimiterea punctului de vedere contrar concluziilor procurorului de ședință, a afirmat că situația creată nu ar fi ciudată.

Procurorul și-a susținut totuși punctul de vedere, a solicitat ca instanța să nu țină cont de punctul de vedere al conducerii Parchetului de pe lângă Judecătoria Galați, având în vedere că el este cel care participă la judecarea cauzei. Cu privire la inculpatul L. M. și-a solicitat în continuare schimbarea încadrării juridice din infracțiunea de vătămare corporală din culpă, în infracțiunea de tentativă la omor, iar în subsidiar, în infracțiunea de vătămare corporală gravă.

Prin sentința penală nr. ____ din 22 februarie 2016 instanța a achiesat la solicitarea procurorului de schimbare a încadrării juridice din infracțiunea de vătămare corporală din culpă în infracțiunea de vătămare corporală gravă.

Ca și dispoziții legale aplicabile, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii reține următoarele:

Potrivit dispozițiilor art. 92 din Regulamentul de ordine interioară al parchetelor, aprobat prin ordinul ministrului justiției 2632/2014, cu modificările și completările ulterioare, printre atribuțiile prim-procurorului adjunct al parchetului de pe lângă judecătorească se numără și acelea de a organiza participarea procurorilor de la parchetul de pe lângă judecătorească la ședințele de judecată, a urmări pregătirea procurorilor pentru acestea, dar și de a coordona activitatea de instruire și de perfecționare profesională a procurorilor stagiați.

În conformitate cu dispozițiile art. 23 alin. (2) și (3) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, cu modificările și completările ulterioare, procurorii stagiați au dreptul să efectueze și să semneze acte procedurale, sub coordonarea unui procuror care se bucură de stabilitate, și să pună concluzii în instanță, iar soluțiile lor sunt contrasemnate de procurorii care îi coordonează.

În cuprinsul art.4 din Regulamentul privind examenul de capacitate al judecătorilor stagiați și al procurorilor stagiați, aprobat prin Hotărârea nr. 581/2006 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii se stipulează că procurorii stagiați au dreptul să pună concluzii în instanță, să efectueze și să semneze acte procedurale, sub coordonarea unui procuror care se bucură de stabilitate, iar soluțiile lor sunt contrasemnate de procurorii care îi coordonează.

Dispozițiile art. 131 și 132 din Constituția României prevăd faptul că în activitatea judiciară, Ministerul Public reprezintă interesele generale ale societății și apără ordinea de drept, precum și drepturile și libertățile cetățenilor, exercitându-și atribuțiile prin procurori constituiți în parchete, în condițiile legii. Procurorii își desfășoară activitatea potrivit principiului legalității, al imparțialității și al controlului ierarhic, sub autoritatea ministrului justiției, principii reiterate și în cuprinsul art. 62 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, cu modificările și completările ulterioare.

Plenul Consiliului Superior al Magistraturii constată că printre principiile ce guvernează activitatea Ministerului Public, pe lângă principiul legalității și al imparțialității, se numără și principiul unității de acțiune a membrilor Ministerului Public, sub forma controlului ierarhic.

De altfel, Curtea Constituțională a definit acest principiu în considerentele deciziei 345/18.04.2006: „Prin aplicarea principiului controlului ierarhic, se asigură îndeplinirea de către toți procurorii din sistemul Ministerului Public a funcției lor de reprezentare a intereselor întregii societăți, altfel spus, exercitarea atribuțiilor de autoritate publică de către acesta, fără discriminare și fără părtinire. În virtutea acestui principiu, Ministerul Public este conceput ca un sistem piramidal, în care măsurile de aplicare a legii adoptate de procurorul ierarhic superior sunt obligatorii pentru procurorii din subordine, ceea ce conferă substanțialitate principiului exercitării ierarhice a controlului în cadrul acestei autorități publice.”

Astfel, Plenul Consiliului, prin interpretarea sistematică, logică și teleologică a textelor menționate, constată că legea conferă atribuții limitate procurorilor stagiați, fiind necesară coordonarea lor de către un procuror definitiv.

Dispozițiile art. 67 alin. (2) din Legea nr. 304/2004 menționează că procurorul este liber să prezinte în instanță concluziile pe care le consideră întemeiate, potrivit legii, ținând seama de probele administrate în cauză, însă acest text de lege nu exclude coordonarea activității procurorilor stagiați de către un procuror definitiv. De altfel, potrivit art. 68 din Legea 304/2004 procurorul exercită, în condițiile legii, căile de atac împotriva hotărârilor judecătorești pe care le consideră netemeinice și nelegale, însă motivarea acestor căi de atac, în cazul procurorilor stagiați, trebuie coordonată de către un procuror definitiv.

În măsura în care toate actele procurorilor stagiați sunt efectuate sub coordonarea unui procuror definitiv, a fortiori și concluziile scrise sunt supuse aceluiași exigențe.

Subsumând situația de fapt reținută dispozițiilor legale și regulamentare enunțate, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii apreciază că depunerea de către conducerea Parchetului de pe lângă Judecătoria Galați la dosarul nr. _____ aflat

pe rolul Jt _____ G. a unui punct de vedere propriu, diferit de concluziile formulate de către procurorul de ședință, domnul Iancu Traian Laurențiu, se încadrează în activitatea de coordonare a unui procuror stagiar. Plenul remarcă faptul că au fost depuse, cu aceeași ocazie, la dosarul cauzei, și concluziile întocmite de către domnul procuror menționat. În virtutea principiului unității de acțiune a Ministerului Public, conducerea Parchetului de pe lângă Judecătoria Galați l-a informat pe procurorul Iancu Traian Laurențiu asupra opiniei parchetului în ceea ce privește încadrarea juridică a faptelor din dosarul _____. Afirmarea titularului prezentei cereri în sensul că i s-ar fi impus de către conducerea parchetului formularea anumitor concluzii nu este susținută de situația de fapt. După cum s-a reținut mai sus, concluziile scrise ale domnului procuror au fost înaintate Judecătoriei Galați pentru a fi depuse la dosarul _____. Atât punctul de vedere al conducerii unității de parchet, cât și punctul de vedere al domnului procuror urmau a fi supuse cenzurii instanței, împrejurare care a și survenit, prin sentința penală nr.309 din 22 februarie 2016 achiesând la cererea de schimbare a încadrării juridice formulate de către domnul procuror Iancu Traian Laurențiu.

Plenul Consiliului Superior al Magistraturii reține, totodată că independența nu este un privilegiu în interesul propriu al magistraților, ci în interesul statului de drept și al celor care caută și doresc înfăptuirea justiției. Aceasta îi este conferită magistratului în vederea protecției drepturilor persoanelor care apelează la justiție pentru a li se face dreptate și constă în responsabilitatea magistratului de a convinge, nu prin forța principiului autorității, ci a argumentelor raționale, temeinice, constituind astfel un mijloc de a asigura și păstra încrederea publicului în sistemul judiciar.

Analizând în acest context afectarea independenței domnului procuror Iancu Traian Laurențiu, Plenul apreciază că exprimarea în cadrul unității de parchet a unor puncte diferite de vedere în soluționarea unor chestiuni de drept nu poate conduce la concluzia existenței unei lezări a cadrului legal în exercitarea atribuțiilor.

A considera altfel ar însemna să se admită un paradox, respectiv inutilitatea ședințelor de practică neunitară sau inutilitatea recursurilor în interesul legii. Aceste demersuri legale urmăresc, în concret, adoptarea unitară a unei modalități unice de

soluționare a unor chestiuni de drept, în a căror dezlegare au fost pronunțate mai multe soluții diferite.

Este adevărat că magistrații, în vederea îndeplinirii în mod corespunzător a atribuțiilor, au nevoie de încrederea opiniei publice iar această încredere ar putea fi afectată de împrejurări care pun la îndoială independența acestora, însă nu este cazul în speță. Deși împrejurarea depunerii la dosarul unei cauze penale a unor concluzii diferite exprimate de reprezentanți ai Ministerul Public nu este una obișnuită, aceasta nu a putut conduce la lezarea independenței procurorului Iancu Traian Laurențiu care a avut nu doar posibilitatea înaintării, în scris, a unui punct de vedere propriu, dar și libertatea de a-l susține în fața instanței. De altfel, situația a fost generată tocmai de atitudinea procurorului stagiar.

Plenul observă că, în această speță, problematica lezării reputației profesionale a domnului procuror este strâns legată de problematica independenței.

Reputația profesională reprezintă percepția creată în conștiința colectivă asupra modului în care sunt exercitate responsabilitățile profesionale. Privită din această perspectivă, reputația magistratului presupune obligația de a avea o conduită generală exemplară, care reprezintă și o condiție pentru a accede în profesie, căreia îi corespunde dreptul de a se bucura de reputație în fața societății, a justițiabililor, precum și a corpului profesional și, de cealaltă parte, obligația Statului de a garanta menținerea reputației magistratului, atunci când se constată că anumite fapte sunt de natură să îi afecteze prestigiul și, în consecință, autoritatea de care trebuie să se bucure în exercitarea profesiei. Totodată, reputația profesională conferă magistratului credibilitate și siguranță în exercitarea profesiei, autoritate în examinarea opiniilor, cu precădere a celor profesionale și totodată, reprezintă părerea pe care magistratul o creează în conștiința colectivă despre modul în care își exercită profesia.

Astfel, Plenul Consiliului apreciază că afectarea reputației profesionale presupune atingerea adusă percepției proprii și/sau a opiniei publice asupra conduitei magistratului.

Or, formularea și susținerea în fața instanței de judecată a unor concluzii proprii de către domnul procuror stagiar IANCU TRAIAN LAURENȚIU, diferite de cele ale

conducerii unității de parchet în cadrul căreia funcționează, nu este aptă a conduce nici la afectarea percepției proprii și nici la cea a opiniei publice asupra conduitei sale, cu atât mai mult cu cât instanța a achiesat la acestea în cuprinsul sentinței pronunțate.

Prin urmare, apreciind că formularea de către conducerea Parchetului de pe lângă Judecătoria Galați a unui punct de vedere propriu diferit de cel al procurorului stagiar participant la ședința de judecată, nu pot conduce la afectarea independenței și reputației magistratului respectiv, în condițiile în care acești magistrați exercită atribuții de coordonare și supravegere în pregătirea procurorilor stagiați, potrivit legii.

Față de cele expuse, în temeiul dispozițiilor art. 35 lit. f) cu referire la art. 30 alin. (2) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prin vot direct și secret, cu majoritatea voturilor membrilor prezenți;

PLENUL CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII HOTĂRĂȘTE

Art.1 - Respingerea cererii de apărare a independenței și reputației profesionale a domnului IANCU TRAIAN LAURENȚIU, procuror stagiar în cadrul Parchetului de pe lângă Judecătoria Galați.

Art.2 - Prezenta hotărâre se comunică Inspecției judiciare.

Dată în București, la data de 07 iunie 2016

Președinte,

Judecător Mircea Aron

